

Όταν πέθανε ο Πανδίωνας Α', άφησε πίσω του γιο τον Ερεχθέα, στον οποίο προστέθηκε δίδυμος αδελφός ο Βούτης. Ο Ερεχθέας, που συγχέεται με τον παππού του, Εριχθόνιο, πήρε γυναίκα του την Πραξιθέα (κόρη της Διογένειας και εγγονή του Κηφισού ποταμού), από την οποία απέκτησε κόρες την Κρέουσα, την Πρόκρη, την Χθονία και την Ωρείθια και γιους τον Κέκροπα Β', τον Πάνδωρο και τον Μητίονα που έμελλε να γίνει πατέρας του Ευπάλαμου και παππούς του Δαίδαλου. Κατά μια άλλη εκδοχή, γιος του ήταν και ο Ορνέας που όμως βρέθηκε στην Αργολίδα, όπου μια πόλη είχε το όνομά του: Ορνεές.

Ο Βούτης παντρεύτηκε την ανιψιά του, Χθονία, και έγινε ιερέας στην Ακρόπολη, στον ναό του Ερεχθέα Ποσειδώνα και της Πολιάδας Αθηνάς. Στον ναό αυτό, το Ερεχθειο, μόνο οι απόγονοί του μπορούσαν να γίνονται ιερείς. Την Ωρείθια, όπως αναφέρθηκε, την έκλεψε ο Βοριάς. Θα γεννούσε τους φτερωτούς Αργοναύτες Ζήτη και Κάλαϊ και τις Κλεοπάτρα και Χιόνη.

Η Χιόνη, όπως και οι αδελφές της, ήταν ανιψιά της τραγικής Φιλομήλας και της ακόμα πιο τραγικής Πρόκνης. Τράβηξε την προσοχή του θεού Ποσειδώνα. Του δόθηκε. Γεννήθηκε ο Εύμολπος, «αυτός που τραγουδά ωραία», τον οποίο η Χιόνη έριξε στη θάλασσα, για να μη μάθει ο πατέρας της την ερωτική της περιπέτεια. Ο Ποσειδώνας περιμάζεψε τον γιο του και τον παρέδωσε, μωρό ακόμα, στην κόρη του από την Αμφιτρίτη, την Βενθεσικύμη, «αυτή που ζει στα βάθη των κυμάτων», να τον αναθρέψει. Μεγαλώνοντας, ο Εύμολπος παντρεύτηκε μια από τις κόρες της Βενθεσικύμης κι απέκτησε γιο τον Ίσμαρο ή Ιμμάραδο αλλά προσπάθησε κι αυτός να βιάσει μια κουνιάδα του. Η συνέχεια δεν επεφύλασσε την τύχη του Κηρέα, της Φιλομήλας, της Πρόκνης και του γιου της, Ίτυ ή Ίτυλου. Απλά, ο Εύμολπος κι ο γιος του, εκδιώχτηκαν και, καθόλου τυχαία, βρέθηκαν στην Θράκη. Ο εκεί βασιλιάς, Τεγύριος, τους καλοδέχτηκε κι έκανε τον Ίσμαρο γαμπρό του. Παρ' όλα αυτά, ο Εύμολπος προσπάθησε να ανατρέψει τον Τεγύριο. Απέτυχε. Έφυγε στην Ελευσίνα, ενώ ο γιος του έμεινε στη Θράκη κι έγινε βασιλιάς της, ενώ ακόμα ζούσε ο Τεγύριος. Κατά μια ισχυρή εκδοχή, ο Εύμολπος ίδρυσε τα Ελευσίνια Μυστήρια. Από τους απογόνους του και από τους απογόνους του Κήρυκα, γιου του Ερμή, προέρχονταν οι ιερείς του εκεί ναού.

Στην Θράκη, ο Ίσμαρος πέθανε. Ο Τεγύριος κάλεσε τον Εύμολπο να επιστρέψει και να γίνει βασιλιάς στη θέση του νεκρού γιου του. Ο Εύμολπος δέχτηκε. Γύρισε στην Θράκη αλλά στην Αττική ξέσπασε πόλεμος ανάμεσα στην Αθήνα και την Ελευσίνα. Ο Ερεχθέας ήδη απειλούσε την πόλη της Δήμητρας με κατάληψη. Οι Ελευσίνιοι κάλεσαν τον Εύμολπο να τους βοηθήσει. Έσπευσε αυτός με στρατό πολεμοχαρών Θρακών και με απαιτήσεις για τον θρόνο της Αθήνας. Ήταν γιος του Ποσειδώνα κι ο Ποσειδώνας είχε έρθει πρώτος στην

Αττική, πριν από την Αθηνά, την θετή μητέρα του φιδιού Εριχθόνιου που συγγεόταν με το φίδι Ερεχθέα. Ήταν δηλαδή ένα ακόμα επεισόδιο στην πάλη ανάμεσα στο παλιό και το νέο. Με σαφή την απειλή να παραμεριστεί η λατρεία της Αθηνάς και να επανέλθει του Ποσειδώνα. Στο πλευρό του Ερεχθέα πολεμούσε ο Ίωνας, γιος του Ξούθου και γενάρχη των Ιώνων που λάτρευαν την Αθηνά.

Κατά μια εκδοχή, ο Εύμολπος, όπως και εκείνος ο παλιός Τηρέας, δεν ερχόταν από τη Θράκη αλλά από μια περιοχή των Μεγάρων όπου ζούσαν Θράκες μετανάστες. Άλλωστε, Θράκες μετανάστες είχαν πλημμυρίσει τη Νότια Ελλάδα (αναφέρθηκαν ήδη αυτοί της Νάξου που μάταια προσπάθησαν να αρπάξουν γυναίκες από την Θεσσαλία).

Ο Ερεχθέας ζήτησε την βοήθεια του μαντείου των Δελφών για να μάθει ότι η Αττική θα σωζόταν, αν θυσιαζόταν μια από τις κόρες του. Θυσιάστηκε η Χθονία, διόλου συμπτωματικά γυναίκα του Βούτη, στην πραγματικότητα απόγονου του Ποσειδώνα. Οι Αθηναίοι νίκησαν, ο Ερεχθέας σκότωσε τον Εύμολπο (κατά μια εκδοχή και τον Ίσμαρο που δεν είχε πεθάνει στην Θράκη αλλά είχε συστρατευτεί με τον πατέρα του), η Ελευσίνα δέθηκε στο άρμα της Αθήνας αλλά κράτησε το δικαίωμα να τελεί τα μυστήρια.

Είτε ακολουθώντας τους Ελευσίνιους και τους πολεμιστές του Εύμολπου είτε εκστρατεύοντας χωριστά, ένας ακόμα γιος του Ποσειδώνα, ο Φόρβαντας, βασιλιάς των Κουρήτων της Αιτωλίας, εισέβαλε κι αυτός στην Αττική. Ο Ερεχθέας τον σκότωσε. Ο Ποσειδώνας δεν ανεχόταν να βλέπει τους γιους του να εξολοθρεύονται στην γη της Αττικής. Ζήτησε εκδίκηση και ο Δίας κεραύνωσε τον Ερεχθέα ή τον σκότωσε ο ίδιος ο Ποσειδώνας με την τρίαινά του.

(τελευταία επεξεργασία, 15 Μαρτίου 2021)